skyrius 9

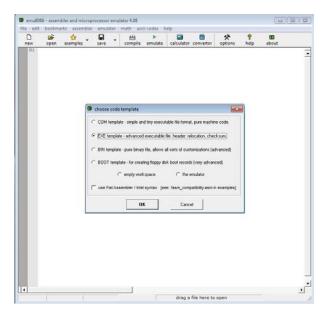
Darbas I8086 emuliatoriumi

EMU8086 yra *I8086* mikroprocesoriaus emuliatorius. Emuliatorius turi integruotą Asemblerio kalbos kompiliatorių ir derintuvą, leidžiantį pažingsniui vykdyti programą ir stebėti duomenis procesoriaus registruose ir RAM atmintyje.

9.1 Darbo eiga

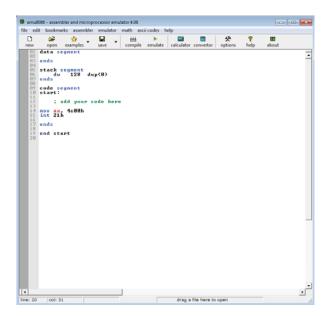
Paleidus programą matomas naujo dokumento kūrimo langas, pavaizduotas 9.1 pav. Kuriant naują programą reikia pasirinkti .*EXE template* (vykdomosios programos) ruošinį.

Prieš pradedant darbą būtina nustatyti darbinį programos katalogą, kur saugomas programos kodas ir sukompiliuota programa. Tai padaroma pasirenkant pagrindinio meniu punktą $assembler \Rightarrow set\ output\ directory$ ir nurodant kelią.

9.1 pav.: Programos langas

Sugeneruojamas programos ruošinys (9.2 pav.), kuriame yra pagrindiniai asemblerio programos elementai.

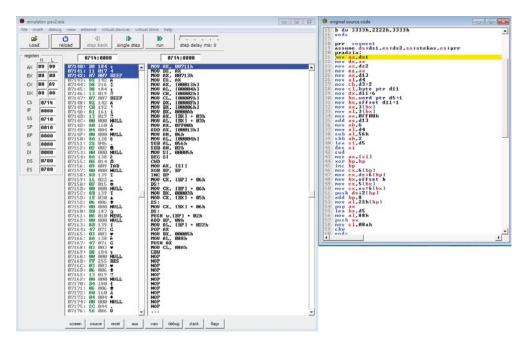

9.2 pav.: Programos ruošinys

Ruošinį papildome kodu, kuris realizuoja programos algoritmą. Programos

pavyzdys pateiktas 3 skyriuje.

Programos kompiliavimui spaudžiame *Emulate* mygtuką. Šis mygtukas atlieka programos kompiliavimą ir paleidžia emuliatorių. Jei kompiliavimas įvyko be klaidų, Atidaromas emuliatoriaus langas, pavaizduotas 9.3 pav.

9.3 pav.: Emuliatoriaus langas

Programos kodo ir emuliatoriaus languose paryškinamos tuo metu vykdomos instrukcijos. *Registers* skiltyje rodomos procesoriaus registrų reikšmės. Emuliatoriaus lange esantys mygtukai

reload

iš naujo paleidžia emuliuojamą programą.

step back

grįžta viena instrukcija atgal.

single step

įvykdo vieną instrukciją.

run

paleidžia visą programą nuo nurodytos vietos.

screen

Atidaro programos išvedimo langą.

source

atidaro programos kodo langa.

reset

perkrauna emuliatorių (perkrauna programą, uždaro failus, išvalo ekraną).

aux

atidaro pagalbinius įrankius.

reset

perkrauna emuliatorių (perkrauna programą, uždaro failus, išvalo ekraną).

vars

kintamųjų langas.

debug

išveda registrų reikšmes į tekstinį failą.

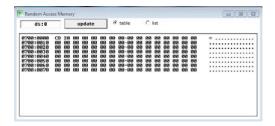
stack

steko langas.

flags

procesoriaus vėlevėlių langas.

Programos derinimui reikalingi šie įrankiai: atminties (memory) langas, ste-ko (stack) langas bei single step mygtukas. Spaudžiant Single step mygtuką vykdome programą po vieną instrukciją ir stebime, kaip keičiasi procesoriaus registrų bei RAM atminties reikšmės. Atminties lange (9.4 pav.)rodomas RAM atminties turinys pasirinktu adresu. Norint jame matyti programos duomenis, nurodomas DS:0 adresas.

9.4 pav.: Atminties langas

9.2 Programų pavyzdžiai

9.2.1 "Labas pasauli!" išvedimo programa

```
duom SEGMENT
      hello_msg DB 'Labas, pasauli!$'
ends
stack SEGMENT
   DW
       128 dup(0)
ends
code SEGMENT
start:
      VOM
            ax, duom
            ds, ax ; įrašomas duomenų segmento adresas
      MOV
     MOV
            ah, 9
            dx, OFFSET hello_msg
      VOM
      INT
            21h ; išvedimo pertraukimas
            ah, 4ch
      VOM
            21h ; programos pabaiga
      INT
ends
end start
```

9.2.2 Atminties valdymo programa

```
stekas SEGMENT stack
   DB 16 dup (22h)
ends
duom1 SEGMENT
     MOV
            ax, duom1
     MOV
            ds, ax
           DB 44h,22h,33h,11h
      d3
      d4
            DB 00h
           DB 22h,44h,66h,88h
      d5
      d11
           DW 9999h,7777h,5555h,3333h,1111h
           DW 6666h
      d13
ends
duom2 SEGMENT
   a DB 11h,33h,55h
   b DW 3333h,2222h,3333h
ends
```

```
prr SEGMENT
pradzia:
    MOV
             ax, duom1
    MOV
             ds,ax ; įrašomas duomenų segmento adresas
    MOV
             ax, duom2
    MOV
             es, ax ; įrašomas papildomo duomenų seg. adr.
             ax, d13
    MOV
    MOV
             al, d4
             ch, d3+2
    MOV
    MOV
             cl, BYTE PTR d11
    MOV
             dx, d11+6
             bx, WORD PTR d5+1
    MOV
             bx, OFFSET d11+1
    MOV
             ax, 3[bx]
    MOV
             al, 3[bx]
    MOV
    MOV
             ax, OffOOh
             ax, d13
    ADD
             ah, 6
    MOV
             al, d4
    MOV
    SUB
             al, 56h
             ah, 2
    SBB
    LEA
             si, d5
    DEC
             si
    CWD
    MOV
             ax, [si]
    XOR
             bp, bp
    INC
             bp
    MOV
             cx, 6[bp]
             cx, ds:6[bp]
    VOM
    MOV
             bx, OFFSET b
             cx, 5[bx]
    MOV
    MOV
             cx, es:6[bx]
    PUSH
             ds:2[bp]
    ADD
             bp, 8
    MOV
             al, 22h[bp]
    POP
             ax
    LEA
             bx, d5
    MOV
             al, 88h
    PUSH
             ax
    MOV
             cl, 08ah
    CBW
ends
END pradzia
```